הורה כהן משיח פרק שני הוריות ח.

ושוין שאין. משיח מביא אשם תלוי דכתיב נאשם תלוי וכפר הכהן על שגגתו אשר שגג והוא לא ידע מי שחטאו בשגגה יצא משיח. ולריבי היכי מלי אמר יצא משיח והא לריבי חטאו בעבודת כוכבים בשגגה הוא תניא לעיל (ז:) משיח בעבודת כוכבים רבי אומר בשגגת מעשה אלא רבי סבר דהכי מתרץ קרא לגעמיה מי שכל חטאו בשגגה יצא משיח שאין בו חטאו בשגגה דבעבודת כוכבים אלא בעבודת כוכבים אלא בשגגת מעשה: **ורבנן.** סברי יצא משיח שאין חטאו בשגגה דבעבודת כוכבים אלא בשגגת מעשה: **ורבנן** (דבעבודת כוכבים אלא בשגגת מעשה) ורבנן מי שחטאו בשגגה יצא משיח שאין חטאו בשגגה [2]לא בעבודת כוכבים ולא בשאר מצות אלא בהעלם דבר עם שגגת מעשה: **מתני'** [3]אין בית דין חייבין עד שיורו בדבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת [7]וכן המשיח ולא בעבודת כוכבים עד שיורו על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת: **גמ'** מנלן דתניא [7]רבי אומר נאמר כאן [2] עליה ונאמר להלן [3] עליה מה להלן דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת אף כאן דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת אשכחן צבור משיח מנלן לאשמת העם הרי משיח כצבור נשיא יליף מצות מצות כתיב גבי נשיא [4] ועשה אחת מכל מצות ה' וכתיב בצבור [5] ועשו אחת מכל מצות מה צבור דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת אף נשיא דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת יחיד אמר קרא [6] ואם נפש וילמד תחתון מעליון: ולא בעבודת כוכבים עד שיורו: בעבודת כוכבים מנלן דת"ר לפי שיצאה עבודת כוכבים לדון בעצמה יכול יהו חייבין אפילו על דבר שאין זדונו כרת ושגגתו חטאת נאמר כאן מעיני ונאמר להלן מעיני מה להלן דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת אף כאן דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת אשכחן צבור יחיד נשיא משיח מנלן אמר קרא [7] ואם נפש אחת אחד יחיד ואחד נשיא ואחד משיח כולן בכלל נפש אחת הן וילמד תחתון מן העליון הניחא למאן דמפיק לה לעליה לג"ש כדאמרן אלא לרבנן דמפקי לה לעליה לעריות וצרות דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת מנא להו ונפקא להו [8]מדמתני ליה ר' יהושע בן לוי לבריה [8]תורה אחת יהיה לכם לעושה בשגגה והנפש אשר תעשה ביד רמה וגו' הוקשה כל התורה כולה לעבודת כוכבים [9]מה עבודת כוכבים שחייבין על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת אף כאן [10]שחייבין על זדונו כרת ועל שגגתו חטאת אשכחן יחיד נשיא ומשיח בין בעבודת כוכבים בין בשאר מצות צבור מנלן יליף עליון מתחתון ורבי הא דר' יהושע בן לוי מאי עביד ליה מפיק ליה לבדתניא [9]לפי שמצינו שהלק הכתוב בין רבים ליחידים [10]רבים בסייף וממונן אבד [10]יחידים בסקילה וממונן פלט יכול נחלוק בקרבנותיהם ת"ל תורה אחת יהיה וגו' [9]מתקיף לה רב חלקיה מהגרוניא טעמא דלא חלק הכתוב הא חלק הוה אמינא נחלוק מאי נייתי נייתי פר צבור בשאר מצות הוא דמייתו נייתי פר לעולה ושעיר לחטאת צבור בעבודת כוכבים הוא דמייתו נייתי שעיר נשיא בשאר מצות הוא דמייתי נייתי שעירה יחיד נמי היינו קרבנו [9](אלמה לא) איצטריך ס"ד אמינא צבור מייתי פר לעולה ושעיר לחטאת הני נייתי איפכא פר לחטאת ושעיר לעולה א"נ [9]צריך ואין לו תקנה קמ"ל דכ"ע מיהת כי כתיבי הני קראי בעבודת כוכבים מאי משמע אמר רבא ואי תימא ר' יהושע בן לוי ואמרי לה כדי אמר קרא [9]וכי תשגו ולא תעשו את כל המצות האלה איזו היא מצוה [10]שהיא שקולה כנגד כל המצות הוי אומר זו עבודת כוכבים דבי רבי תנא אמר קרא [9]אשר דבר ה' אל משה וכתיב [10]אשר צוה ה' אליכם ביד משה איזו היא מצוה שהיא בדיבורו של הקב"ה צוה על ידי משה הוי אומר זו עבודת כוכבים [9]דתנא רבי ישמעאל [11]אנכי [12]ולא יהיה לך מפי הגבורה שמענום דבי רבי ישמעאל תנא

למן

אחת יהיה לכם לעושה בשגגה והנפש אשר תעשה ביד רמה. בעבודת כוכבים משמעתי קרא דתניא כספרי [1] ר"ש אומר בעבודת כוכבים הכתוב מדבר שנא' כי דבר ה' בזה [2] שבזה על דיבור ראשון שנאמר בו [3] תנכי ה' אלהיך ולא יהיה לך אלהים אחרים אין בעבודת כוכבים כי אומר בשגגת מעשה אלא כי סבר דהכי מתרץ קרא לגעמיה מי שכל חטאו בשגגה יצא משיח שאין בו חטאו בשגגה דבעבודת כוכבים אלא בעבודת כוכבים אלא בשאר מצות אלא בהעלם דבר עם שגגת מעשה. ולדברי הכל משיח אין מביא אשם תלוי וכ"ש לגבור דאין חייבין עד שיורו אשם תלוי בהעלם דבר כתיב כהו כהדיא [3]: **מתני' אין כ"ד חייבין.** קרבן אלא על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת ואם הורו כדבר שחייבין אשם ודאי פטורין דכתיב נאשם ודאי אם נפש אחת וכ"ל אין בהן דין העלם דבר דחייבין אשם ודאי על המזיד כשוגג: **וכן סנהדרין.** אין מביא פר אלא על העלם דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת אבל במקום אשם ודאי אשם ודאי לפי שהוא בכלל נפש אחת ולהכי הוצרך לגבור דאין מביא פר במקום אשם אבל אשם יביא כדתנן לקמן (ד' ט.) אשם ודאי הנעשה המשיח והיתר מחייבין וכ"ד פטורין: **גמ' נאמר כאן עליה.** ונודעה החטאת אשר חטא עליה (ויקרא ד): **ונאמר להלן.** לגלות ערוותה עליה (שם יח): **שגיה.** נמי לא יביא שעיר אלא על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת כדתנן (ע.) כל מצות שבתורה שחייבין על זדונן כרת ועל שגגתן חטאת יחיד מביא כשבר או שעירה ונשיא מביא שעיר דליף מצות מצות: **יחיד.** נמי אינו מביא חטאת אלא על דבר שזדונו כרת דתנן (שם) כל מצות שבתורה וכו': **אמר קרא.** בפרשת ויקרא אם נפש: **וילמוד תחתון מעליון.** יחיד מנשיא: **לפי שיצאה עבודת כוכבים.** דהכא כתיב [7] וכי תשגו ולא תעשו ולא כתיב הכא כרת: **יכול יהו חייבין על דבר שאין זדונו כרת.** כגון מנסף ומנסך ומרכן כדאמרינן במסכת סנהדרין בפרק ד' (מיתות (דף ס:) גלח תעשה ואינו כרת: **וילמוד תחתון מעליון.** יחיד נשיא ומשיח מלבור: **אלא לרבנן דמפקי לה לעליה.** לדרשא אחריתא כדאמרינן בפ"ק דיומא (דף ג:) ואשם אל אחותה וגו' עליה [2] מה ת"ל כאן לפי שנאמר [3] יכפר יכא עליה וגו': **תורה**

אין חייבין אלא על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת. מימה למאי קאמר על שגגתו חטאת הא כל היכי נפיס חטאת היא ומה שייך לומר אין חייבין חטאת אלא על דבר ששגגתו חטאת ושמא אגב דוכתא אחריתי דקתני לה נמי מלקות נקיט נמי הכא ס"ל דס"ס דמה שאדם אחר היה מחויב חטאת על שגגתו הכא מכילתן קר: **ויחיד דאמר קרא ואם נפש.** ה"ג ת"ס בלילף נמי יחיד חטאת מצות דה"נ כתיב ואם נפש אחת תחטאו ושעתה אחת מכל מצות ה' אלא דהכי ניחא ליה למילף: **ילמוד תחתון מעליון.** ומה היכי ליף יחיד חטאת מנשיא ונשיא נמיר מנ"ש ומיהו מחור ומלמד הכיקש [כדאיתא

ומשיח בכל מצות. דכתיב כי יחטא ואשם תלוי [1] דכתיב נאשם תלוי וכפר הכהן על שגגתו אשר שגג רבי סבר מי שכל חטאו בשגגה יצא זה שאין [6] [כל] חטאו בשגגה אלא בהעלם דבר מידי כל כתיב אין דאם כן נכתוב על שגגתו למה לי אשר שגג הא קמ"ל דעד דאיכא כל חטאו בשגגה [6] (יצא משיח שאין כל חטאו בשגגה אלא בעבודת כוכבים ולא בשאר מצות אלא בהעלם דבר עם שגגת מעשה) ורבנן מי שחטאו בשגגה יצא משיח שאין חטאו בשגגה [2]לא בעבודת כוכבים ולא בשאר מצות אלא בהעלם דבר עם שגגת מעשה: **מתני'** [3]אין בית דין חייבין עד שיורו בדבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת [7]וכן המשיח ולא בעבודת כוכבים עד שיורו על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת: **גמ'** מנלן דתניא [7]רבי אומר נאמר כאן [2] עליה ונאמר להלן [3] עליה מה להלן דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת אף כאן דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת אשכחן צבור משיח מנלן לאשמת העם הרי משיח כצבור נשיא יליף מצות מצות כתיב גבי נשיא [4] ועשה אחת מכל מצות ה' וכתיב בצבור [5] ועשו אחת מכל מצות מה צבור דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת אף נשיא דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת יחיד אמר קרא [6] ואם נפש וילמד תחתון מעליון: ולא בעבודת כוכבים עד שיורו: בעבודת כוכבים מנלן דת"ר לפי שיצאה עבודת כוכבים לדון בעצמה יכול יהו חייבין אפילו על דבר שאין זדונו כרת ושגגתו חטאת נאמר כאן מעיני ונאמר להלן מעיני מה להלן דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת אף כאן דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת אשכחן צבור יחיד נשיא משיח מנלן אמר קרא [7] ואם נפש אחת אחד יחיד ואחד נשיא ואחד משיח כולן בכלל נפש אחת הן וילמד תחתון מן העליון הניחא למאן דמפיק לה לעליה לג"ש כדאמרן אלא לרבנן דמפקי לה לעליה לעריות וצרות דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת מנא להו ונפקא

אחת יהיה לכם לעושה בשגגה והנפש אשר תעשה ביד רמה. בעבודת כוכבים כתיב [1] ר"ש אומר בעבודת כוכבים הכתוב מדבר שנא' כי דבר ה' בזה [2] שבזה על דיבור ראשון שנאמר בו [3] תנכי ה' אלהיך ולא יהיה לך אלהים אחרים אין בעבודת כוכבים כי אומר בשגגת מעשה אלא כי סבר דהכי מתרץ קרא לגעמיה מי שכל חטאו בשגגה יצא משיח שאין בו חטאו בשגגה דבעבודת כוכבים אלא בעבודת כוכבים אלא בשאר מצות אלא בהעלם דבר עם שגגת מעשה. ולדברי הכל משיח אין מביא אשם תלוי וכ"ש לגבור דאין חייבין עד שיורו אשם תלוי בהעלם דבר כתיב כהו כהדיא [3]: **מתני' אין כ"ד חייבין.** קרבן אלא על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת ואם הורו כדבר שחייבין אשם ודאי אשם ודאי לפי שהוא בכלל נפש אחת ולהכי הוצרך לגבור דאין מביא פר במקום אשם אבל אשם יביא כדתנן לקמן (ד' ט.) אשם ודאי הנעשה המשיח והיתר מחייבין וכ"ד פטורין: **גמ' נאמר כאן עליה.** ונודעה החטאת אשר חטא עליה (ויקרא ד): **ונאמר להלן.** לגלות ערוותה עליה (שם יח): **שגיה.** נמי לא יביא שעיר אלא על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת כדתנן (ע.) כל מצות שבתורה שחייבין על זדונן כרת ועל שגגתן חטאת יחיד מביא כשבר או שעירה ונשיא מביא שעיר דליף מצות מצות: **יחיד.** נמי אינו מביא חטאת אלא על דבר שזדונו כרת דתנן (שם) כל מצות שבתורה וכו': **אמר קרא.** בפרשת ויקרא אם נפש: **וילמוד תחתון מעליון.** יחיד מנשיא: **לפי שיצאה עבודת כוכבים.** דהכא כתיב [7] וכי תשגו ולא תעשו ולא כתיב הכא כרת: **יכול יהו חייבין על דבר שאין זדונו כרת.** כגון מנסף ומנסך ומרכן כדאמרינן במסכת סנהדרין בפרק ד' (מיתות (דף ס:) גלח תעשה ואינו כרת: **וילמוד תחתון מעליון.** יחיד נשיא ומשיח מלבור: **אלא לרבנן דמפקי לה לעליה.** לדרשא אחריתא כדאמרינן בפ"ק דיומא (דף ג:) ואשם אל אחותה וגו' עליה [2] מה ת"ל כאן לפי שנאמר [3] יכפר יכא עליה וגו': **תורה**

ומשיח בכל מצות. דכתיב כי יחטא ואשם תלוי [1] דכתיב נאשם תלוי וכפר הכהן על שגגתו אשר שגג רבי סבר מי שכל חטאו בשגגה יצא זה שאין [6] [כל] חטאו בשגגה אלא בהעלם דבר מידי כל כתיב אין דאם כן נכתוב על שגגתו למה לי אשר שגג הא קמ"ל דעד דאיכא כל חטאו בשגגה [6] (יצא משיח שאין כל חטאו בשגגה אלא בעבודת כוכבים ולא בשאר מצות אלא בהעלם דבר עם שגגת מעשה) ורבנן מי שחטאו בשגגה יצא משיח שאין חטאו בשגגה [2]לא בעבודת כוכבים ולא בשאר מצות אלא בהעלם דבר עם שגגת מעשה: **מתני'** [3]אין בית דין חייבין עד שיורו בדבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת [7]וכן המשיח ולא בעבודת כוכבים עד שיורו על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת: **גמ'** מנלן דתניא [7]רבי אומר נאמר כאן [2] עליה ונאמר להלן [3] עליה מה להלן דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת אף כאן דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת אשכחן צבור משיח מנלן לאשמת העם הרי משיח כצבור נשיא יליף מצות מצות כתיב גבי נשיא [4] ועשה אחת מכל מצות ה' וכתיב בצבור [5] ועשו אחת מכל מצות מה צבור דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת אף נשיא דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת יחיד אמר קרא [6] ואם נפש וילמד תחתון מעליון: ולא בעבודת כוכבים עד שיורו: בעבודת כוכבים מנלן דת"ר לפי שיצאה עבודת כוכבים לדון בעצמה יכול יהו חייבין אפילו על דבר שאין זדונו כרת ושגגתו חטאת נאמר כאן מעיני ונאמר להלן מעיני מה להלן דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת אף כאן דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת אשכחן צבור יחיד נשיא משיח מנלן אמר קרא [7] ואם נפש אחת אחד יחיד ואחד נשיא ואחד משיח כולן בכלל נפש אחת הן וילמד תחתון מן העליון הניחא למאן דמפיק לה לעליה לג"ש כדאמרן אלא לרבנן דמפקי לה לעליה לעריות וצרות דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת מנא להו ונפקא

אחת יהיה לכם לעושה בשגגה והנפש אשר תעשה ביד רמה. בעבודת כוכבים כתיב [1] ר"ש אומר בעבודת כוכבים הכתוב מדבר שנא' כי דבר ה' בזה [2] שבזה על דיבור ראשון שנאמר בו [3] תנכי ה' אלהיך ולא יהיה לך אלהים אחרים אין בעבודת כוכבים כי אומר בשגגת מעשה אלא כי סבר דהכי מתרץ קרא לגעמיה מי שכל חטאו בשגגה יצא משיח שאין בו חטאו בשגגה דבעבודת כוכבים אלא בעבודת כוכבים אלא בשאר מצות אלא בהעלם דבר עם שגגת מעשה. ולדברי הכל משיח אין מביא אשם תלוי וכ"ש לגבור דאין חייבין עד שיורו אשם תלוי בהעלם דבר כתיב כהו כהדיא [3]: **מתני' אין כ"ד חייבין.** קרבן אלא על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת ואם הורו כדבר שחייבין אשם ודאי אשם ודאי לפי שהוא בכלל נפש אחת ולהכי הוצרך לגבור דאין מביא פר במקום אשם אבל אשם יביא כדתנן לקמן (ד' ט.) אשם ודאי הנעשה המשיח והיתר מחייבין וכ"ד פטורין: **גמ' נאמר כאן עליה.** ונודעה החטאת אשר חטא עליה (ויקרא ד): **ונאמר להלן.** לגלות ערוותה עליה (שם יח): **שגיה.** נמי לא יביא שעיר אלא על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת כדתנן (ע.) כל מצות שבתורה שחייבין על זדונן כרת ועל שגגתן חטאת יחיד מביא כשבר או שעירה ונשיא מביא שעיר דליף מצות מצות: **יחיד.** נמי אינו מביא חטאת אלא על דבר שזדונו כרת דתנן (שם) כל מצות שבתורה וכו': **אמר קרא.** בפרשת ויקרא אם נפש: **וילמוד תחתון מעליון.** יחיד מנשיא: **לפי שיצאה עבודת כוכבים.** דהכא כתיב [7] וכי תשגו ולא תעשו ולא כתיב הכא כרת: **יכול יהו חייבין על דבר שאין זדונו כרת.** כגון מנסף ומנסך ומרכן כדאמרינן במסכת סנהדרין בפרק ד' (מיתות (דף ס:) גלח תעשה ואינו כרת: **וילמוד תחתון מעליון.** יחיד נשיא ומשיח מלבור: **אלא לרבנן דמפקי לה לעליה.** לדרשא אחריתא כדאמרינן בפ"ק דיומא (דף ג:) ואשם אל אחותה וגו' עליה [2] מה ת"ל כאן לפי שנאמר [3] יכפר יכא עליה וגו': **תורה**

אין חייבין אלא על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת. מימה למאי קאמר על שגגתו חטאת הא כל היכי נפיס חטאת היא ומה שייך לומר אין חייבין חטאת אלא על דבר ששגגתו חטאת ושמא אגב דוכתא אחריתי דקתני לה נמי מלקות נקיט נמי הכא ס"ל דס"ס דמה שאדם אחר היה מחויב חטאת על שגגתו הכא מכילתן קר: **ויחיד דאמר קרא ואם נפש.** ה"ג ת"ס בלילף נמי יחיד חטאת מצות דה"נ כתיב ואם נפש אחת תחטאו ושעתה אחת מכל מצות ה' אלא דהכי ניחא ליה למילף: **ילמוד תחתון מעליון.** ומה היכי ליף יחיד חטאת מנשיא ונשיא נמיר מנ"ש ומיהו מחור ומלמד הכיקש [כדאיתא

ומשיח בכל מצות. דכתיב כי יחטא ואשם תלוי [1] דכתיב נאשם תלוי וכפר הכהן על שגגתו אשר שגג רבי סבר מי שכל חטאו בשגגה יצא זה שאין [6] [כל] חטאו בשגגה אלא בהעלם דבר מידי כל כתיב אין דאם כן נכתוב על שגגתו למה לי אשר שגג הא קמ"ל דעד דאיכא כל חטאו בשגגה [6] (יצא משיח שאין כל חטאו בשגגה אלא בעבודת כוכבים ולא בשאר מצות אלא בהעלם דבר עם שגגת מעשה) ורבנן מי שחטאו בשגגה יצא משיח שאין חטאו בשגגה [2]לא בעבודת כוכבים ולא בשאר מצות אלא בהעלם דבר עם שגגת מעשה: **מתני'** [3]אין בית דין חייבין עד שיורו בדבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת [7]וכן המשיח ולא בעבודת כוכבים עד שיורו על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת: **גמ'** מנלן דתניא [7]רבי אומר נאמר כאן [2] עליה ונאמר להלן [3] עליה מה להלן דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת אף כאן דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת אשכחן צבור משיח מנלן לאשמת העם הרי משיח כצבור נשיא יליף מצות מצות כתיב גבי נשיא [4] ועשה אחת מכל מצות ה' וכתיב בצבור [5] ועשו אחת מכל מצות מה צבור דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת אף נשיא דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת יחיד אמר קרא [6] ואם נפש וילמד תחתון מעליון: ולא בעבודת כוכבים עד שיורו: בעבודת כוכבים מנלן דת"ר לפי שיצאה עבודת כוכבים לדון בעצמה יכול יהו חייבין אפילו על דבר שאין זדונו כרת ושגגתו חטאת נאמר כאן מעיני ונאמר להלן מעיני מה להלן דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת אף כאן דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת אשכחן צבור יחיד נשיא משיח מנלן אמר קרא [7] ואם נפש אחת אחד יחיד ואחד נשיא ואחד משיח כולן בכלל נפש אחת הן וילמד תחתון מן העליון הניחא למאן דמפיק לה לעליה לג"ש כדאמרן אלא לרבנן דמפקי לה לעליה לעריות וצרות דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת מנא להו ונפקא

אחת יהיה לכם לעושה בשגגה והנפש אשר תעשה ביד רמה. בעבודת כוכבים כתיב [1] ר"ש אומר בעבודת כוכבים הכתוב מדבר שנא' כי דבר ה' בזה [2] שבזה על דיבור ראשון שנאמר בו [3] תנכי ה' אלהיך ולא יהיה לך אלהים אחרים אין בעבודת כוכבים כי אומר בשגגת מעשה אלא כי סבר דהכי מתרץ קרא לגעמיה מי שכל חטאו בשגגה יצא משיח שאין בו חטאו בשגגה דבעבודת כוכבים אלא בעבודת כוכבים אלא בשאר מצות אלא בהעלם דבר עם שגגת מעשה. ולדברי הכל משיח אין מביא אשם תלוי וכ"ש לגבור דאין חייבין עד שיורו אשם תלוי בהעלם דבר כתיב כהו כהדיא [3]: **מתני' אין כ"ד חייבין.** קרבן אלא על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת ואם הורו כדבר שחייבין אשם ודאי אשם ודאי לפי שהוא בכלל נפש אחת ולהכי הוצרך לגבור דאין מביא פר במקום אשם אבל אשם יביא כדתנן לקמן (ד' ט.) אשם ודאי הנעשה המשיח והיתר מחייבין וכ"ד פטורין: **גמ' נאמר כאן עליה.** ונודעה החטאת אשר חטא עליה (ויקרא ד): **ונאמר להלן.** לגלות ערוותה עליה (שם יח): **שגיה.** נמי לא יביא שעיר אלא על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת כדתנן (ע.) כל מצות שבתורה שחייבין על זדונן כרת ועל שגגתן חטאת יחיד מביא כשבר או שעירה ונשיא מביא שעיר דליף מצות מצות: **יחיד.** נמי אינו מביא חטאת אלא על דבר שזדונו כרת דתנן (שם) כל מצות שבתורה וכו': **אמר קרא.** בפרשת ויקרא אם נפש: **וילמוד תחתון מעליון.** יחיד מנשיא: **לפי שיצאה עבודת כוכבים.** דהכא כתיב [7] וכי תשגו ולא תעשו ולא כתיב הכא כרת: **יכול יהו חייבין על דבר שאין זדונו כרת.** כגון מנסף ומנסך ומרכן כדאמרינן במסכת סנהדרין בפרק ד' (מיתות (דף ס:) גלח תעשה ואינו כרת: **וילמוד תחתון מעליון.** יחיד נשיא ומשיח מלבור: **אלא לרבנן דמפקי לה לעליה.** לדרשא אחריתא כדאמרינן בפ"ק דיומא (דף ג:) ואשם אל אחותה וגו' עליה [2] מה ת"ל כאן לפי שנאמר [3] יכפר יכא עליה וגו': **תורה**

מסורת הש"ס

א) כ"ק, ב) כ"מ מ"ג, ג) יומא מ:, ד) [יומא ט.], ה) שבת סח: [יומא ט.], ו) כפ"י מה לחלן, ז) [יומא ט.], ח) [יומא ט.], ט) כ"מ מ"ג, י) [כריתות טו: וסם נסמן], כ) מכות כד., ל) [ויקרא ד], מ) [מכדבר טון], נ) [ויקרא יח], ס) [כרתים כה], ע) [כפ' שלח טו לא], פ) כפ ר' ישמעאל], צ) [מכדבר טון], ק) [שמות כז], ר) [שם], ש) [שם כט], ת) [ספרי שלח טו כנ], א) [שמות לז], ב) פי' מכות יט ריש פרק ע"ח.

תורה אור השלם

1. והביא אילו המים מן הצור ויאכלו בערבה לאשם אל הכהן וכפר עליו הכהן על שגגתו אשר שגג והוא לא ידע ונסלח לו:
ויקרא ה יח
2. ונודעה החטאת אשר חטאו עליה והקריבו הקהל פר בן בקר לחטאת והביאו אתו לפני אהל מועד:
ויקרא ד יד
3. ואשה אל אחתה לא תקח לצרר לגלות ערותה עליה בחייה:
ויקרא יח יח
4. אשר נשיא יחטא ועשה אחת מכל מצות יי אלהיו אשר לא תעשינה בשגגה ואשם:
ויקרא ד כב
5. ואם כל עדת ישראל ישגו ונעלם דבר מעיני הקהל ועשו אחת מכל מצות יי אשר לא תעשינה ואשמו:
ויקרא ד כג
6. ואם נפש אחת תחטא בשגגה מעם הארץ בעשתה אחת ממצות יי אשר לא תעשינה ואשם:
ויקרא ד כז
7. ואם נפש אחת תחטא בשגגה והקריבה עז בת שנתה לחטאת:
במדבר טו כז
8. האזרח בבני ישראל ולגר הגר בתוכם תורה אחת יהיה לכם לעשה בשגגה: והנפש אשר תעשה ביד רמה מן האזרח ומן הגר את יי הוא מגדף ונכרתה הנפש ההוא מקרב עמה:
במדבר טו כט-ל
9. וכי תשגו ולא תעשו את כל המצות האלה אשר דבר יי אל משה:
במדבר טו כב
10. את כל אשר צוה יי אליהם ביד משה מן היום אשר צוה יי והלאה לדרתיכם:
במדבר טו כג
11. אנכי יי אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים:
שמות כ ב
12. לא יהיה לך אלהים אחרים על פני:
שמות כ ג

תוספות הרא"ש

בח לחלן דבר שחייבין על זדונו כרת ושגגתו חטאת. תימה מנ"ל דבאחות אשה מיתי חטאת בשגגה הא אכתי לא קיל דדבר שחייבין על זדונו כרת שמביא על שגגתו חטאת. וי"ל דהא דקאמר על שגגתו חטאת לאו דוקא. אלא אגב סיפא דתני ועל שגגתו חטאת תנא נמי ברישא. וה"מ מה עליה האמור באחות אשה בדבר שזדונו כרת אף עליה האמור בחטאת בדבר שזדונו כרת נאמר שמביא על שגגתו חטאת. ועי"ל דעל שגגתו חטאת דרישא נמי דוקא משמע דר"ש עליה עליה לא אצטריך אלא למעוטי דאין מביא חטאת אלא על דבר שזדונו כרת. דאי לאו ג"ש הי' דעל כל חטא שיחטא יביא קרבן. הלכך מפרשי' שפיר מה להלן באחות אשה בדבר כרת שגגתו חטאת. דמכילא הוה אמרי' דעל כל חטא מביא חטאת. אף עליה האמור בקרבן דוקא על זדונו כרת: **מאי נייתי** פר צבור בשאר מצות הוא דמייתו. ופשוט ליה לתלמודא שאין לנו לברוח קרבן חדש שאין מתכפרין בו בשום מקום על עבירה. ודמ"ל הכי (מאן) נייתי נייתי קרבן הבא על עבירה במקום אחר הא אינם תלוים בקרבנותיהם. וקרבן חדש שאין מתכפרים בו בשום מקום על עבירה א"א להביא:

עין משפט נר מצוה

סנו א מ"י פ"ו מהל' שגגות הלכה ו: סמג עשין ריז:
יז ב מ"י שם הל' ג:
יח ד מ"י שם פ"י הל' ב:
יט ד מ"י שם פ"ו הלכה ח:
כ ב מ"י שם פ"ח הלכה ב והלכה ד ה:
כא ז ז מ"י פ"ד מהל' עבודת כוכבים הל' ו: סמג שם:
כב ה מ"י שם פ"ב הל"ד ופ"ל מהל' שגגת הלכה טו:

מוסף רש"י

אין בית דין חייבין. לכבוש פר על העלם דבר (כרתות ח:). **ולא בקבורת כוכבים.** אין מחייבין לגור לכבוש פר לעולה ושעיר לחטאת, פר שיחיו על דבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת, כגון זרוע וקיבור וטחול וכסתחיה, אבל מתכה ומנסכם לא (שם ס:). **לאשמת העם.** כלומר אשמתו כאשמת לגור (שם:). **תורה אחת יהיה לכם.** לגמרן קרבן חדש בפרשת עבודת כוכבים, תורה כל התורה כולה למשמע, היקשה כל התורה לגמרן קרבן לעבודת כוכבים (שם:). **וקקשו קרבנות** של עיר, מה ע"ז קרבן שלה אינו בא אלא על עבירה נמורה שחייב על זדונו כרת, דאמרינן ליה והנפש אשר תעשה ביד רמה ונכרתה (שבת סט:). **אלמה** כלומר מלבור מיתתו שזדונו כרת ושגגתו חטאת מיתתו (כרתות ס:). **אשכחן יחיד נשיא ומשיח.** כלומר קרבנות של נשיא כל מצות כתיב בנשיא ואחר כך מצות אלא אינו בא אלא לחיי כדי שלא יהא כל אלא מצות כדי שלא יהא כל מצות כדי שלא יהא כל מצות כדי שלא יהא כל